

OBSAH :

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO :
Otázky nad recykláciou odpadov
Radovan Kazda

SPOLOČNOSŤ :
Čas vzchopiť sa
Tomáš Zálešák

RECENZIA :
Prezident, papež a premiérka - trojice,
ktorá zmenila svet Roman Joch

GLOSA :
Z koláča dieru
Dušan Sloboda

OTÁZNIKY NAD RECYKLÁCIU ODPADOV

Radovan Kazda

Na sklonku roku 2005 vzala vláda na vedomie informáciu o konečnom stave naplnenia cieľov Programu odpadového hospodárstva SR do roku 2005. Obsah dokumentu je smutným svedectvom o nesplnených želaniach vládnych úradníkov.

V mnohých zásadných ukazovateľoch sa realita totiž ani zďaleka nepriblížila k smelo stanoveným predsavzatiam. Jeden z najdôležitejších cieľov programu, ku ktorému sa nepodarilo ani výraznejšie priblížiť, sa týkal zvýšenia podielu materiálového a energetického zhodnocovania odpadov na 35, resp. 15 %. Skúsme poodhaliť príčiny nefungovania vládnych plánov.

Nastúpený trend

Motiváciou pre konanie ľudí je ich osobný úžitok. Skúsenosť naznačuje, že v prípade nejestvovania vládnych nástrojov na podporu recyklácie odpadov by sa zhodnocovanie odpadov redukovalo len na tie druhy odpadov, ktorých spracovanie by prinášalo úžitok všetkým účastníkom procesu – od producenta odpadu až po finálneho spotrebiteľa. Drvivá väčšina odpadov by tak s veľkou pravdepodobnosťou končila naďalej na skládkach. To by napokon nebolo nič tragické, pretože skládkovanie je výsledkom prirodzeného vývoja, reflektujúceho zvyšujúcu sa koncentráciu obyvateľstva v mestách a zmenu environmentálnych preferencií obyvateľstva. Skládkovanie navyše predstavuje ekonomicky i environmentálne efektívnu technológiu zneškodňovania odpadov. Tejto skutočnosti si boli vlády vedomé. Napriek tomu si určili cieľ, ktorý považujú za environmentálne ešte priaznivejší – teda zhodnocovanie odpadov.

Rozhodnutie vlád uskutočniť takú zmenu legislatívneho prostredia, na základe ktorej bude spoločnosť motivovaná viac recyklovať odpad, môžeme s vysokou istotou považovať za nastúpený trend, ktorý sa ani v dlhodobých horizontoch nebude meniť.

Kde sa stala chyba?

Skôr ako „plakať nad rozliatym mliekom“

sporných rozhodnutí vlád je preto rozumnejšie skúmať a hľadať možnosti praktickej realizácie v snahe zmierniť riziká deformácií prirodzených podmienok, ktoré z týchto rozhodnutí vlád trhu hrozia.

V prípade recyklácie odpadov vzniká pre vládu základný problém v nedostatočnom prirodzenom dopyte po recyklovanom materiáli. Cena recyklovaných zdrojov je totiž obvykle výrazne vyššia než u cenovo najbližšieho alternatívneho „nového“ zdroja. Tento problém vláda rieši obvykle „dorovňaním“ ceny prostredníctvom rôznych donucovacích nástrojov, pričom v environmentálnej politike sú takými nástrojmi najmä stanovovanie limitov produkcie (a následne sankčné opatrenia), „pigouovské“ dane a poplatky, alebo trhovo konformnejšie nástroje obchodovania s kvótami.

V slovenských (i európskych) podmienkach sa presadzuje opatrenie, ktorým je donútenie producentov k povinným poplatkom, končiacim v konečnom dôsledku ako dotácia na dorovnanie cien. Nevýhodou poplatkového systému je fakt, že podnecuje vznik nesprávnych informácií o trhu, pretože výrazne deformuje cenu tovarov a služieb spojených so zhodnocovaním odpadov. Zároveň vytvára nežiaducu závislosť subjektov na tomto „sociálnom“ príspevku, navyše znižuje i motiváciu k vytváraniu technológií a manažmentov odpadového hospodárstva, ktoré by z recyklovaných zdrojov vytvorili serióznu a neregulovanú cenovú konkurenciu k „novým“ zdrojom. V konečnom dôsledku vytvára fiktívny trh s veľmi netransparentnými vzťahmi, v ktorom sa neefektívne alokujú zdroje a vytvára sa neférová konkurencia. V slovenských reáliách je typickým prejavom takéhoto rozhodnutia vlády najmä pôsobenie Recyklačného fondu a Environmentálneho fondu.

Zásahy vlády

Nie všetky opatrenia však majú rovnako nežiaduci dopad. Pri uplatnení poplatko-

vých nástrojov môže vláda uplatniť i také praktické mechanizmy, ktoré pôsobia menej deštruktívne na prirodzené práva účastníkov trhu. Pred zavedením systému poplatkových nástrojov mohla vláda dozaista preferovať aj iné mechanizmy, napríklad vyššiu energetickú daň, či jednoduché dotácie z verejných zdrojov, ktoré by vykazovali nižšie transakčné náklady. Súčasné riešenia založené na princípoch vzniku oprávnených organizácií určite nie sú bez rizík (spomeňme napríklad problém „zahmlievania“ vo výkazníctve), ale poskytujú prinajmenšom dobrý priestor pre hľadanie lepších riešení, ktoré by smerovali k tomu, aby všetci účastníci trhu – od prvého producenta odpadov (vrátane obalov), cez spotrebiteľa, reťazcov spracovávajúcich odpad až po konečného zhodnocovateľa vytriedeného odpadu – nachádzali úžitok vo svojich recyklačných aktivitách. Napokon, i súčasný stav už preukazuje viacero atribútov zdravého trhu. Existujúca konkurencia systémov, flexibilita rozhodovania účastníkov i rastúci podiel zhodnotených odpadov predstavujú silné predpoklady.

Neplnenie cieľov vládneho programu odpadového hospodárstva presvedčivo hovorí o tom, že zmenu konania ľudí smerom k želanému cieľu nemožno dosiahnuť neprirodzenou vládnu reguláciou, ale práve naopak, ponechaním vyššej miery slobody pre súkromné iniciatívy a osobný profit. Je to tá istá téza, ktorá bola jedným zo silných impulzov vedúcich k rozpadu socialistickej ekonomiky na sklonku 80. rokov minulého storočia. A neustále je potrebné ju obhajovať, pretože „nápad“ plánovačov predstavujú pre ňu nepretržitú hrozbu.

Autor je analytik KI.

Článok je úvodom do problematiky tém konferencie „Alternatívy rozvoja odpadového hospodárstva v SR“, organizovanej KI v Ružomberku dňa 6. novembra 2007. Viac informácií o konferencii nájdete na webstránke [KI](http://KI.www.konzervativizmus.sk)

ČAS VZCHOPÍ SA

Tomáš Zálešák

V tomto novembri má demokratická revolúcia z roku 1989 symbolických osemnásť. Je to vek prvovoličov, ktorí sa v tých pamätných dňoch narodili. V tom istom mesiaci máme aj okružle 90. výročie bolševického prevratu v Rusku – výstrelom z Aurory odštartovaného experimentu s polovicou zemegule.

Keď hovoríme v tejto súvislosti o „revolúciách“, treba si jednoducho uvedomiť, že sú tu významné, dovolím si povedať priamo až fundamentálne rozdiely. Veľké revolúcie novoveku sa asociujú v Európe najmä s pokusmi vybudovať nový svet na troskách minulosti, s pokusmi o uskutočnenie dovtedy utopických predstáv prostredníctvom správnej reorganizácie všetkého na báze niečoho, čo sa vydávalo za vedecké poznanie. Antikomunistická revolúcia v Európe na prelome osemdesiatych a deväťdesiatych rokov sotva uplynulého 20. storočia bola naopak revolúciou, ktorá odmietla doposiaľ posledný a možno najambicióznejší pokus o budovanie „krásneho nového sveta“ prostredníctvom totalitného plánovania, ovládnutia a bezprecedentných zločinov.

Ak našu revolúciu interpretujeme týmto spôsobom (napriek tomu, že mnohí z nás naďalej vykazujú sklon snívať o všelijakých „virtuálnych realitách“), potom to nebol ďalší pokus o skok do novej doby, ale návrat k predpokladom normálneho života. Zdôrazňujem – *normálneho života* – teda nedokonalého ale skutočného života v nedokonalom ale skutočnom svete. K tomuto skutočnému svetu patria napríklad slobodná ekonomika, úcta k súkromnému vlastníctvu, morálka desiatich prikázaní, vláda zákona, reprezentatívne vlády, občianska sloboda a zodpovednosť. Patrí k nej aj politika, so všetkým svojim kľbčením, ako oblasť činnosti, ktorá je určujúca pre ľudskú prirodzenosť a ktorú pri všetkých sťažnostiach na ňu nemožno z našej existencie vyškrtnúť ako niečo postrádateľné a nahraditeľné. François Furet, historik (a exkomunista), ktorý je známy vysoko erudovanými prácmi zbavujúcimi Francúzsku revolúciu z roku 1789 aj komunizmus rôznych ideologických mystifikácií, mal asi pravdu, keď na začiatku deväťdesiatych rokov povedal niečo v tom zmysle, že napriek všetkým ováciám nevyšla z východnej Európy ani jedna nová myšlienka. Áno, a práve v tomto bola naša revolúcia skutočná, oslobodzujúca a spontánna – v návrate k osvedčenému. (Spontánna napriek všetkým hlúpych konšpiračným teóriám.) Bolo to opätovné prihlásenie sa k slobode – nie neobmedzenej, zato však skutočnej, aj s napätiami, rizikami a zodpovednosťou, ktoré prináša život v nej – a to je pre ľudskú bytosť na tomto svete jediný „normálny život“.

Isteže, nie všetko z vyššie naznačených hodnôt sa naozaj uskutočnilo. Mnoho ľudí zažilo vážne sklamanie a vážne trápenie. Nie všetci občania sú slobodomylní a nie všetci sú zodpovední. Od oných čias sme museli

absorbovať nejednu morálnu facu a byť svedkom nejednej urážky ľudskej dôstojnosti a nejedného príkladu ľudského pokrytectva, drzosti, hlúposti a – najmä v niektorých oblastiach ako Balkán – aj neľudskej krutosti. Nerád by som tu vyzýval na nejaké lacné, povrchné zmierenie s týmito skutočnosťami, ktoré by bolo bezcitné voči obetiam, poukazujúc na to, že ide o „daň za demokraciu“. Ak však pozorne študujeme korene mnohých zlých vecí, ktoré sa behom postkomunistického obdobia diali, a snažíme sa z nich vyvodit' poctivé dôsledky, zistíme nielen to, koľko aktérov bývalého režimu sa na nich podpísalo – to nie je to najdôležitejšie, a nemusí to platiť vždy, so striedaním generácií to vlastne platí čoraz menej. To, čo by sme si mali uvedomiť v prvom rade, je skutočnosť, že zvládanie utrpenia a riešenie konfliktov vyplývajúcich z hriechnej a hriechom porušenej ľudskej povahy, je možné iba tam, kde spoločnosť priznáva vlastnú nedokonalosť, kde ľudia akceptujú zodpovednosť, povinnosť rozhodovať sa a *brať ohľad*, kde si uvedomujú, že sú, a kde dokážu žiť ako *morálne osoby*. A totalitný

Prišiel čas na opätovnú reflexiu. Čas na to, aby sme sa pozviechali z novozískanej letargie a pripomenuli si, že november 1989 nebol lacný dar, ktorý sme sme prehľadali.

systém túto hlavnú výzvu a možnosť – žiť ako morálna bytosť – vo svojej podstate ničí. Tam, kde ju celkom nezničí, je možné iba zachovávanie zvyškov ľudských hodnôt vo zvyškoch súkromia, alebo jednoducho: disidentská existencia. A antitotalitný disident si svoj disidentský život ne zvolil preto, že by mu spôsobovalo potešenie sedieť v base alebo byť obťažovaný tajnou políciou, ale preto, že je to *život v pravde*, ktorý by nakoniec mohli a mali žiť aj ostatní.

Patrí k nedorozumeniam modernej doby, že nesloboda sa často vydáva za pravú (autentickú) slobodu, kým slobodná myseľ za myseľ uzavretú či odcudzenú a akt oslobodenia od totalitarizmu sa označuje za krach nádejí na lepší svet. Pád komunizmu naozaj vnímali s nostalgiou aj niektorí pokrokovskí intelektuáli na Západe a nemuseli to byť práve komunisti. K vytváraniu dojmu uzavretej dejinnej perspektívy nechtiac prispel aj Francis Fukuyama, oslavujúci koniec komunistického režimov svojou provokatívnou, no nie najšťastnejšie formulovanou tézou o „konci dejín.“ Ale zbavenie sa falošných ilúzií svetského mesianizmu vôbec neznamená koniec možnosti usilovať o lepší

svet. Dejiny nekončia, ak pod dejinami rozumieme našu rozvíjajúcu sa aktívnu súčasť na skutočnom svete, čo znamená aj neustále riešenie skutočných a nie vymyslených problémov. To, čo pred osemnástimi rokmi skončilo, bol falošný program založený na falošnej filozofii dejín. Táto falošná filozofia nás robila otrokmi akýchsi objektívnych zákonov, údajne vedecky nespochybniteľných s údajne nezvratným vyústením. My však na dejinách participujeme tým, že ich zároveň tvoríme. Ak existuje nejaký pokrok, potom spočíva v stále lepšom uvedomovaní si nášho miesta v poriadku všetkých vecí, a v pestovaní našej morálnej schopnosti osvedčiť sa v záväzkoch, ktoré z tohto vyplývajú. Sloboda je predpokladom aj výsledkom takéhoto neustáleho „úsilia o osvedčenie“. V tomto zmysle dejiny naopak znova začali, boli opätovne objavené spolu s tým, ako sme si opätovne uvedomili, že realita je našťastie príliš zložitá na to, aby sa dala vtesnať do zjednodušených ideologických schém, aby sa budúcnosť dala dopredu exaktne plánovať a aby sa spontánnosť života dala totálne ovládnuť.

Tak ako mali udalosti spred osemnástimi rokmi svoj medzinárodný kontext, má ho aj dnešná únava a dezilúzia z postkomunistických reforiem sprevádzaná silnejúcou vlnou populizmu na viacerých miestach Európy aj sveta. Znovu sa dostávajú k slovu tí, ktorí predstierajú, že vlastnia návod na šťastie, a že ho uskutočnia, ak na to dostanú neobmedzenú moc. Všetko spomenuté teda nasvedčuje, že prišiel čas na opätovnú reflexiu. A nielen na ňu. Aj na to, aby sme sa pozviechali z našej novozískanej letargie, pripomenú si, že to, čo sa u nás udialo v novembri 1989, nebol lacný dar, ktorý sme sme prehľadali. Otvorila sa možnosť, ktorá je zároveň výzvou. Táto možnosť a výzva dosiaľ trvá.

Autor je politológ a spolupracovník KI.

V dňoch 14. a 15. novembra 2007 sa v Trnave uskutočnilo sympóziu na tému „Osemnásť rokov hľadania dobrej spoločnosti.“ Pri tejto príležitosti odznejú prednášky týkajúce sa tak reflexie postkomunistického obdobia ako aj totalitnej minulosti. Viac informácií o sympóziu nájdete na webstránke KI www.konzervativizmus.sk.

KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNKA
M. R. STEFANIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE

PREZIDENT, PAPEŽ A PREMIÉRKA - TROJICE, KTERÁ ZMĚNILA SVĚT

Roman Joch

Pokud máte hodně peněz, kupte sto výtisků této knihy, jeden si přečtete a ostatní rozdejte známým. Pokud máte málo peněz, kupte deset výtisků této knihy, jeden přečtete a ostatní darujte přátelům. Pokud nemáte peníze žádné, prodejte ledvinu a kupte si tuto knihu. Přečtete ji. Je to nejlepší kniha s politickým obsahem za posledních mnoho let. Čte se jako thriller. Popisuje, jak prezident Ronald Reagan, papež Jan Pavel II. a premiérka Margaret Thatcherová regenerovali Západ, porazili komunismus a změnili svět.

John O'Sullivan je britsko-americký publicista, poradce a *speechwriter* Margaret Thatcherové v 80. letech, pak šéfredaktor amerického konzervativního časopisu *National Review* v letech 1990-97. Vypráví strhující příběh. Dnes si už málokdo pamatuje, v jak hluboké politické, ekonomické, morální a duchovní krizi byl Západ v 70. letech 20. století. Na jejich konci měl Sovětský svaz reálnou šanci na vítězství ve studené válce, v zápasu o svět. Znáte ten příběh: byly Atény a Sparta. Atény byla demokracie, Sparta militaristická oligarchie. Všichni víme, jak to dopadlo: Sparta zvítězila nad Aténami. Ve 20. století Amerika byla Atény a Sovětský svaz byl Sparta. Jak asi mohl ten zápas dopadnout? Stejně jako ten první: tvrdá militaristická říše zvítězí nad měkkou, rozhádanou demokracií.

A pak se objevili ti lidé. Jan Pavel II., nepředvídaný slovanský papež, dodal ztroštěným národům za železnou oponou, především Polákům, odvahu. Proto bylo nutné zabít pastýře; Kreml a Lubjanka vydaly rozkazy. Na papeže byl spáchán atentát. V tu dobu byl Ronald Reagan, svými oponenty vždy podceňovaný, zvolen 40. prezidentem USA – a vzápětí byl na něj spáchán atentát. Prezident i papež byli ve vážném ohrožení života. Oba věřili, že byli Prozřetelností zachráněni pro úkol větších. Porazit komunismus. Přinést svobodu střední a východní Evropě.

Kniha vypráví, jak mezi Reaganem a Thatcherovou, a mezi Reaganem a Janem Pavlem II. existovalo hluboké partnerství. Vypráví o oživení západní ekonomiky Thatcherovou a Reaganem, o duchovním oživení katolické církve Janem Pavlem II., a především o politické a vojenské regeneraci Západu pro finální zúctování s komunismem.

Vypráví taky o tom, jací to byli užiteční idioti, ti lidé z levicového „mírového“ hnutí na Západě v 80. letech. Vypráví o tom, jak Reaganova SDI (strategická obranná iniciativa, zárodek dnešní protiraketové obrany) byla klíčová pro porážku a rozpad Sovětského svazu – a o tom, jak se Jan Pavel II. nenechal pacifisty zatáhnout do opozice vůči ní.

Reagan byl prvním americkým prezidentem, který s komunismem nechtěl koexistovat, nýbrž ho chtěl zničit. Chtěl přivést SSSR ke krachu skrze závody ve zbrojení, neboť s těmi zkostrnatělými sovětským hospodářstvím nemohlo držet krok. Nejdůležitější byla v tomto smyslu SDI, neboť obdobný projekt

by Sověti nebyli schopni financovat. Proto se Gorbačov rozhodl k hospodářské reformě; jinak by závody ve zbrojení prohrál. Tudíž *perestrojka* – hospodářská reforma. Ta si ale vyžadovala svobodu kritiky – tedy *glasnost*. Jenže začne-li se tyranie jednou liberalizovat, stává se vnitřně zranitelnou. To byl i případ Sovětského svazu. Ronald Reagan jej zbrojením přinutil k reformám, a tedy i k následnému kolapsu.

**Reagan, Wojtyła, Thatcherová.
Již umřeli, anebo jsou v ústraní.
Obě heroického věku konce
20. století. Posílili Západ poli-
ticky, ekonomicky a částečně
i duchovně.**

To si uvědomovali mnozí: aparátčící, kariériste a nomenklatura v komunistických zemích, diktátoři v třetím světě, ale i prostí lidé v sovětském bloku. Jak se dívali na prezidenta a papeže a jak je poslouchali, napadlo je: že by přeci jen novodobé Atény nepodlehly? Že by nakonec našly dost síly zvítězit? Že by se „korelace sil“ definitivně obrátila v neprospěch Sparty?

Tak se i stalo. Teze, že krach komunismu byl nezbytný, je neudržitelná. Neefektivní režimy se udrží, jsou-li dostatečně brutální: dnešní Severní Korea či Stalinův Sovětský svaz v 30. letech. Avšak začne-li se nesvobodný režim reformovat, poleví-li v krutosti, může padnout. To byl případ sovětského bloku na konci 80. let. Co však bylo příčinou

touhy vládců po vnitřních reformách? Vnější tlak Západu, eskalace mezinárodního napětí a závody ve zbrojení. V 70. letech Sověti neměli žádný důvod k reformám, neboť nikdo je zvnějšku neohrožoval; v 80. letech měli důvod k reformám velký, neboť vnější tlak byl značný. Tedy zásluhu na pádu Sovětského svazu měla správná politika Západu v 80. letech.

V první lize této politiky stáli dva lidé: Ronald Reagan a Jan Pavel II. John O'Sullivan jako britský patriot k nim sice přidal i Margaret Thatcherovou, ale při vši úctě k ní, pokud jde o pád komunismu, ona byla v lize druhé, byť tou nejlepší v ní. V první lize však byli a tudíž na pádu komunismu největší zásluhu měli papež a prezident (a neměli bychom zapomenout na ty, kdo prezidentovi pomáhali: Cap Weinberger, Bill Clark, Bill Casey a další.)

Reagan, Wojtyła, Thatcherová. Již umřeli, anebo jsou v ústraní. Obě heroického věku konce 20. století. Posílili Západ politicky, ekonomicky a částečně i duchovně. Přesto jeden úkol zůstal nenaplněn; byl předán generacím dalším: Západ je stále duchovně a morálně vyprázdněn. Nenalezne-li opět svou duši, vítězství ve studené válce se posledku ukáže jako zbytečné a marné. Ale jak říkám, to je už úkol pro generaci další. Prezident, papež, premiérka, vy jste svou práci odvedli dobře.

Autor je ředitel Občanského institutu, Praha. Písané pro Konzervativně listy a denník MF Dnes. John O'Sullivan bude jako host KI přednášet v Bratislavě dňa 9. novembra 2007. Viac informácií o konaní tejto verejnej prednášky nájdete na webstránke KI www.konzervativizmus.sk.

JOHN O'SULLIVAN: PREZIDENT, PAPEŽ A PREMIÉRKA (2007)

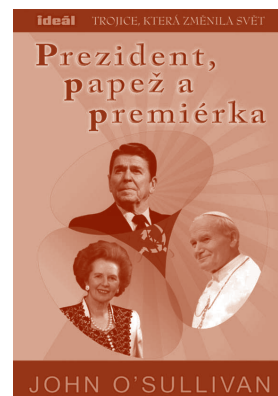
Byli to tři manažeři středního významu a nikdo si nepředstavoval, že se někdo z nich dostane až na vrchol.

Ronald Reagan byl na prezidenta už moc starý – a vždy příliš konzervativní. Margaret Thatcherová nebyla jen příliš konzervativní – byla to žena a nebyla na žádném seznamu budoucích vůdců Konzervativní strany. A pomyšlení na polského papeže bylo skutečně absurdní, zvláště když kardinál, o kterého šlo, byl zatvrzelý antikomunista a obránce katolické ortodoxie v době, kdy byli v církvi i po celém světě mnozí přesvědčeni, že budoucnost patří na sovětské straně détente a na Západě sociálnímu liberalismu.

Jenže Ronald Reagan, Margaret Thatcherová i Karol Wojtyła (budoucí Jan Pavel II.) nejen vystoupili až na vrchol, ale všichni také přežili vražedné atentáty, pomohli k zázračnému pokojnému osvobození východní Evropy od sovětského komunismu a znovu oživilí své země i Západ. Byli jako majáky optimismu prosvěčující znechuce-

nost a zoufalství, jež postihly Ameriku sedmadesátých let, stávkami zmítanou a ekonomicky skomírající Británii a katolickou církev, již otrásla sociální a sexuální revoluce. **Objednávky vyřizuje:**

Vydavatelství Ideál, Bořivojova 35, 130 00 Praha 3
ideal@idealknihy.cz, www.idealknihy.cz

Z KOLÁČA DIERU

Dušan Sloboda

Nedávno som si opäť raz namiesto normálneho čítania zvolil webstránku sústredujúcu materiály z rokovania vlády. Zaujmal ma návrh zákona o investičných stimuloch z dielne ministra hospodárstva – jedného z mojich obľúbených protagonistov nášho vládneho cirkusu, kočujúceho v sezóne 2006-2010 výjazdovo našou krajinou.

V predkladacej správe sa dočítame i toto: „Vláda SR si vo svojom Programovom vyhlásení predsavzala vytvoriť lepšie podmienky pre podporu investícií ... a schválenie nového zákona o investičnej pomoci (investičných stimuloch), ktorý zabezpečí ... transparentnosť procesu poskytovania štátnej pomoci. Kľúčovú zásadu transparentných pravidiel tvorí motivácia investícií do zaostalejších regiónov a do projektov s vysokou pridanou hodnotou.“

Samozrejme, nič viac než stokrát opočúvaný repertoár, v rámci ktorého sme kontinuálne bombardovaní prázdnyimi slohami o „predsavzatiach“, pričom v refréne nesmie chýbať ani zastretým hlasom citlivo podaná zmienka o „zaostalejších regiónoch“.

Až tragikomicky vyznieva dôvodová správa, ktorá i za pomoci grafov ukazuje, ako si „zaostalejšie regióny“ odhrýzli z koláča stimulov napečeného vládou a podávaného od začiatku roka 2002 do začiatku roka 2007. Za ten čas vláda SR podporila (teda rozumej my, daňovníci) investičnými stimulmi 69 projektov v sume takmer 30 miliárd korún, pričom tak bolo novovytvorených takmer 30 tisíc priamych pracovných miest. Nechajme bokom matematiku a radšej ani neprepočítavajme, koľko nás v priemere stálo jedno takto „vytvo-

rené“ pracovné miesto. Avšak, hoci na Slovensku máme 8 krajov, v grafoch ilustrujúcich smerovanie investičných stimulov nachádzame len 7 z nich. Prešovský kraj, jeden z troch s najvyššou mierou nezamestnanosti, považovaných i preto za „zaostalejšie“, tam chýba. Pousmejete sa, chybička sa stala, úradníkom pri tvorbe grafov vypadol, je tam toho! Pravda je však taká, že Prešovský kraj tam absentuje, lebo by pri ňom svietila iba jedna veľká nula a v grafoch len z koláča diera. Za celých päť rokov totiž nebol na vládnú hostinu rozdávania stimulov vôbec pozvaný. Tieto „nepravosti“ nenapáchali len predchádzajúce vlády. Viac „solidarity a sociálneho cítenia“ neprejavila ani tá dnešná, chváliac sa, že stimulmi podporila doteraz najviac projektov.

Nie, nejde tu o loby za viac stimulov pre Prešovský kraj. Skôr o poukázanie na to, ako sú politici schopní „hrať nám na city“ a na pozadí falošných tónov tohto evergreenu ťahajú z našich vreciek peniaze, ktoré mŕňajú ako prúde. Áno, najspravodlivejším riešením je zrušenie poskytovania stimulov (to by bol ten najlepší a najkratší návrh zákona o stimuloch), ale kým sa tak nedeje, zrejme by minimálne v Prešovskom kraji stálo za to považovať nad vyhlásením občianskej neposlušnosti a prestať platiť dane štátu, ktoré on potom posúva na stimuly do iných krajov. A robí si tak z obyvateľov horného Spiša, Šariša a horného Zemplína akýchsi „zaostalejších“ blázňov.

Autor je analytik KI. Pochádza z Prešova.

UDIALO SA:

1) Dňa 4. septembra 2007 sa Richard Druharovský z iniciatívy Za spravodlivé vyvlastňovanie spolu s KI, OKS a viacerými zástupcami verejnosti obrátili na ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií s hromadnou pripomienkou k návrhu zákona o jednorazových mimoriadnych opatreniach vo výstavbe niektorých pozemných komunikácií. Návrh zákona je zameraný na riešenie konkrétnych prípadov vyvlastňovania majetku občanov za účelom urýchlenia výstavby konkrétnych úsekov diaľnic a ciest I. triedy. Podľa nášho názoru je tento návrh v rozpore s Ústavou SR a preto sme žiadali zamietnuť ho ako celok. Viac informácií o obsahu hromadnej pripomienky, ako i súvisiace mediálne výstupy, nájdete na stránkach KI v sekcii KI INFORMUJE.

2) Dňa 10. septembra 2007 analytička KI Zuzana Humajová prezentovala na tlačovej konferencii **Dve tváre nového školského zákona** - porovnanie opozičného návrhu nového školského zákona z dielne KI s legislatívnym zámerom ministerstva školstva. Prezentáciu, tlačovú správu a súvisiace mediálne výstupy nájdete na stránkach KI v sekcii KI KOMENTUJE.

3) Dňa 10. septembra 2007 bola zverejnená **Výzva ministromi spravodlivosti Štefanovi Harabinovi**, ktorej cieľom je zabrániť

zmenám zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Podporovateľom výzvy je i KI. Znenie výzvy a súvisiace mediálne výstupy nájdete na stránkach KI v sekcii KI INFORMUJE.

4) V dňoch 13. až 16. septembra 2007 sa Peter Gonda a Ľuboš Mikuška ako zástupcovia KI zúčastnili **European Resource Bank Meeting** - medzinárodnej konferencie protrhovo orientovaných think tankov, ktorá sa tento rok konala v Bukurešti.

5) Dňa 26. septembra 2007 bola zverejnená **Výzva vláde, aby stiahla zo svojho rokovania návrh zákona o vyvlastňovaní pri výstavbe diaľnic**. OKS, občianski aktivisti z iniciatívy Za spravodlivé vyvlastňovanie, KI a ďalší občania v nej vyzvali vládu, aby z programu rokovania stiahla návrh zákona z dielne ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií, účinnosť ktorého by umožňovala protiústavné vyvlastňovanie. Znenie výzvy a súvisiace mediálne výstupy nájdete na stránkach KI v sekcii KI INFORMUJE.

6) Dňa 26. septembra 2007 sa konal siedmy seminár v rámci **Akadémie klasickej ekonómie (AKE)**, ktorý viedol ekonóm KI a koordinátor projektu Peter Gonda. Cyklus

seminárov AKE organizuje KI v partnerstve Vysokou školou manažmentu a za podpory Nadácie VÚB a Nadácie SPP.

7) V septembri 2007 sa z okruhu ľudí KI v médiách vyjadrovali: Peter Zajac, Ondrej Dostál, Zuzana Humajová, Radovan Kazda, František Šebej a Ernest Valko. Viac nájdete na webstránke KI www.konzervativizmus.sk v sekcii ČLÁNKY, KI KOMENTUJE a AUDIO/VIDEO KI.

PRIPRAVUJEME:

1) Pozývame Vás na 3. environmentálnu konferenciu KI s názvom **Alternatívy rozvoja odpadového hospodárstva v SR**, ktorá sa uskutoční dňa 6. novembra 2007 v Ružomberku.

2) Pozývame Vás na prednášku Johna O'Sullivanu, autora knihy **Prezident, pápež a premiérka**, ktorý bude hosťom KI v Bratislave dňa 9. novembra 2007. Viac nájdete na webstránke KI www.konzervativizmus.sk v sekcii KI PRIPRAVUJE.